

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. Sienkiewicza 1
42-130 Wręczyca Wielka
tel./fax (34) 319 24 66

Załącznik Nr 11
do Protokołu Nr LI/23
z dnia 27 kwietnia 2023 r.

Nr D.000-1.2.2023

Wręczyca Wielka 07.04.2023 r.

**Pan Marek Prubant
Przewodniczący
Rady Gminy Wręczyca Wielka**

W nawiązaniu do zapisów Uchwały Nr III/27/18 Rady Gminy Wręczyca Wielka z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie uchwalenia Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wręczyca Wielka na lata 2019 – 2023 w załączeniu przekazuję Sprawozdanie za 2022 rok z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wręczyca Wielka.

DYREKTOR
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
we Wręczycy Wielkiej
mgr Monika Mańczyk

Sprawozdanie

za 2022 rok

z realizacji

**Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Gminie Wręczyca Wielka
na lata 2019 - 2023**

Wręczyca Wielka 7 kwietnia 2023 r.

Podstawowymi aktami prawnymi odnoszącymi się do sytuacji osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz określającymi zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
2. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na 2022 rok przyjęty uchwałą Nr 183 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2021r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022.

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

W Gminie Wręczyca Wielka zadania te są wykonywane m.in. poprzez realizację zapisów Uchwały Nr III/27/18 Rady Gminy Wręczyca Wielka z dnia 28 grudnia 2018r. w sprawie uchwalenia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wręczyca Wielka na lata 2019 – 2023.

Głównym celem Programu jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Gminie Wręczyca Wielka.

Dla poszczególnych celów zostały przypisane działania, które zaplanowano, uwzględniając możliwości finansowo – organizacyjne gminy Wręczyca Wielka.

W 2022 r. realizatorami zadań określonych w Programie był Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, szkoły i przedszkola, placówki służby zdrowia, Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień oraz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Monitorowanie realizacji zadań prowadził Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wręczycy Wielkiej.

Niniejsze sprawozdanie stanowi podsumowanie działań realizowanych w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz działalności Zespołu Interdyscyplinarnego działającego przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej we Wręczycy Wielkiej.

1. Obszar: Profilaktyka i edukacja społeczna

Realizacja:

1) Rozpowszechnianie informacji na temat instytucji pomocowych.

Systematyczne pogłębianie wiedzy na temat zjawiska przemocy poprzez edukację dzieci, młodzieży i dorosłych, pozwala na niwelowanie mitów i stereotypów dotyczących przemocy poprzez podejmowanie działań, które mają znaczący wpływ na zmianę obyczajów i postaw usprawiedliwiających stosowanie przemocy.

Działania informacyjne i edukacyjne dla społeczności lokalnej prowadzone były na bieżąco:

- podczas spotkań na posiedzeniach grup roboczych osoby i rodziny informowane były o możliwości skorzystania z porad specjalistów przyjmujących w Punkcie Konsultacyjnym we Wręczycy Wielkiej oraz w poradniach mających swoje siedziby poza tutejszą gminą,

- Zespół Interdyscyplinarny na bieżąco aktualizuje informacje na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wręczycy Wielkiej - w zakładce „przeciwdziałanie przemocy” o możliwości uzyskania pomocy w Punkcie Konsultacyjnym oraz godzinach pracy specjalistów,
- osobom zainteresowanym pracownicy socjalni na bieżąco podawali informacje o instytucjach udzielających pomocy w zakresie rozwiązywania problemów związanych z przemocą.

W 2022 r. organizacje pozarządowe działające na terenie gminy do realizowanych przez siebie projektów profilaktycznych, finansowanych ze środków gminy, wprowadzały elementy edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie. Projekty te były finansowane w ramach funduszu alkoholowego. Edukacją obejmowano młodzież, jak i osoby dorosłe.

- KGW Czarna Wieś – warsztatami edukacyjnymi objęło łącznie 33 osoby; w tym 13 osób dorosłych oraz 20 dzieci. Warsztaty były prowadzone przez certyfikowanego specjalistę w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Stowarzyszenie Razem Możemy Więcej w Truskolasach zorganizowało prelekcję przeciwdziałania przemocy w rodzinie pn. Bezpieczna rodzina, w której wzięły udział 42 osoby w różnym wieku.
- Klub sportowy „Olimpia” w Truskolasach zorganizował wykłady i pogadanki z psychologiem i pedagogiem szkolnym wraz z projekcją filmów edukacyjnych dla łącznie 64 osób, w tym 48 dzieci i młodzieży, 16 osób dorosłych.

2) Realizacja programów profilaktycznych i edukacyjnych w placówkach oświatowych wszystkich szczebli z zakresu rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy, radzenia sobie z agresją i stresem

Placówki oświatowe, szkoły i przedszkola, z terenu gminy Wręczycy Wielka w 2022 roku kontynuowały działania w zakresie podnoszenia świadomości społecznej w obszarze profilaktyki przemocy w rodzinie poprzez:

- udzielanie informacji o możliwościach wsparcia ofiar przemocy oraz instytucjach udzielających pomocy,
- organizowanie spotkań z rodzicami, zajęć wychowawczych z uczniami, w których jako specjaliści brali udział przedstawiciele Policji, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,
- organizowanie różnych form spędzania czasu wolnego sprzyjających zachowaniom prospołecznym,
- cykliczne przygotowywanie gazetek szkolnych i organizowanie wystaw informacyjnych,
- realizację tematycznych godzin wychowawczych kształtujących umiejętności rozwiązywania konfliktów,
- realizację programów profilaktycznych,
- edukację rodziców nt. pełnienia właściwych ról w rodzinie i budowania relacji na linii rodzic-dziecko.

Monitorowano również sytuacje uczniów z rodzin, w których stwierdzono zagrożenie problemami społecznymi, demoralizacją, zaniedbaniem.

Lp.	Działania	Sposób realizacji
1.	Realizacja programów profilaktycznych i edukacyjnych w placówkach oświatowych wszystkich szczebli z zakresu rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy, radzenia sobie z agresją i stresem, w tym: - organizacja warsztatów, pogadanek, programów profilak-	Szkoła Podstawowa we Wręczycy Wielkiej • Projekt „Bezpieczny Internet Stop Cyberprzemocy”- klasa I-VIII, 98 uczniów • Warsztaty dla uczniów „Autoagresja” – Klasa VII-VIII, 70 uczniów • Warsztaty dla uczniów „Jak radzić sobie ze stresem”- Klasy IV, V, VI, 159 uczniów • Warsztaty dla uczniów „Emocje- jak sobie z nimi ra-

tycznych, spektakli, konkursów, - realizacja godzin do dyspozycji wychowawcy klasowego na temat przemocy w rodzinie, przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy - realizacja programów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży na temat wyrażania uczuć, asertywności, komunikacji, mediacji, rozwiązywania problemów bez przemocy oraz z zakresu cyberprzemocy.	dzień"- klasa V, 20 uczniów • Warsztaty dla uczniów wzmacniające właściwe relacje rówieśnicze - klasy II, 42 uczniów • Warsztaty dla uczniów „Warsztaty Na Temat Tolerancji"- klasy III, 17 uczniów • Konkurs na plakat „Tolerancja Drogą do przyjaźni"- Kłasy IV-VIII, 11 uczniów Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kalei • Cykl szkoleń dla Rady Pedagogicznej, rodziców i uczniów- klasy I-VIII 176 uczniów • Warsztaty dla uczniów „Asertywność i pewność siebie"- klasy IV-VIII, 104 uczniów Szkoła Podstawowa w Węglowicach • Projekt profilaktyczno- wychowawczy „Kochaj nie bij"-klasy I-VIII, 200 uczniów • Szkolny Konkurs Plastyczny „Stop Agresji"- klasy I-VIII, 300 uczniów (grudzień 2022) • Szkolna akcja Bezpieczna Szkoła Bezpieczny uczeń"- klasy I-VIII, 180 uczniów Szkoła Podstawowa w Kulejach • „Mamy moc aby pokonać przemoc" klasy I-III, 60 uczniów (październik-grudzień 2022) • „Dzień Bezpiecznego Internetu"- klasy I-VIII, 80 uczniów (styczeń –luty 2022) • Szkolna inicjatywa profilaktyczna „Nawigazja w każdą pogodę"- klasy IV-VIII, 60 uczniów Przedszkole w Węglowicach • „W przedszkolu czuję się bezpiecznie"- 3-6 lat, 100 dzieci Szkoła Podstawowa w Borowym • Gminny konkurs plastyczny „Mamy moc aby pokonać przemoc"- 4 uczniów • Zajęcia warsztatowe prowadzone przez PPPP w Kłobucku- klasy V-VI, 20 uczniów Szkoła Podstawowa w Bieżeńiu • Międzyszkolny konkurs literacko-plastyczny „Mój świat bez przemocy"- klasy I-VIII, 96 uczniów • „Zachowanie agresywne, jak sobie z nim radzić"- klasy VII, 7 uczniów • „Warto być Sobą"- klasy VI 12 uczniów • „Jak sobie radzić z negatywnymi emocjami"- klasy VI, 13 uczniów • „Prawa człowieka – wiedza o społeczeństwie"- klasy VIII, 6 uczniów • „Bezpieczeństwo nieletnich"- klasy VIII, 7 uczniów • „Czy rozsądnie korzystam z Internetu? Co wiemy o zagrożeniach w sieci"- klasy IV, 10 uczniów
---	--

		• „Jak dbać o relacje z innymi”- klasy V, 7 uczniów • „Nieletni wobec prawa”- Klasy VIII, 10 uczniów • „Szczytem ideału ludzkości jest życie- szanuj życie swoje i innych”- klasy V, 15 uczniów • „Jak unikać niebezpiecznych sytuacji otoczeniu”- klasy IV, 10 uczniów Szkoła Podstawowa w Truskolasach - „Agresja-Reaguję”- klasa IV, 10 uczniów
2.	Realizacja programów rekomendowanych	a) Realizacja programu „Przyjaciele Zippiego” Program „Przyjaciele Zippiego” to międzynarodowy program promocji zdrowia psychicznego dla dzieci w wieku 5-9 lat. Celem programu jest promocja zdrowia psychicznego poprzez wyposażenie dzieci w wieku 5-9 lat w podstawowe umiejętności radzenia sobie z problemami, trudnościami, ze zmianą i stratą, a także rozwój umiejętności wymyślania i wykorzystywania strategii (które nikogo nie krzywdzą) pomocnych w sytuacjach trudnych, stresowych, zmiany i straty. Na terenie gminy program realizowany był w 6 placówkach: - w Szkole Podstawowej w Truskolasach w klasie II, wzięło w nim udział 24 dzieci, - w Szkole Podstawowej w Kalei w klasie II, wzięło w nim udział 28 uczniów, - w Szkole Podstawowej w Biezeniu - udział wzięło 7 uczniów ze Szkoły Podstawowej oraz 8 uczniów z Oddziału przedszkolnego, - w Szkole Podstawowej w Borowym - 5 uczniów z klasy I - w Szkole Podstawowej w Kulejach - 14 uczniów z klasy I, - w Przedszkolu we Wręczycy Wielkiej - dzieci 5-6 lat, w miesiącu styczniu - 131 dzieci, w miesiącu wrześniu- 91 dzieci. b) Realizacja programu „Archipelag Skarbów”- Szkoła Podstawowa w Węglowicach - 55 uczniów Celem głównym programu jest zapobieganie różnym zachowaniom ryzykownym i problemom młodzieży. Zawiera on elementy warsztatu pracy nad komunikacją, zachowaniami agresywnymi, asertywnością. Program w szczególności skupia się na ograniczeniu natężenia przemocy rówieśniczej (fizycznej, słownej oraz o podtekście seksualnym), ograniczeniu wczesnych kontaktów seksualnych młodzieży i problemów z nimi związanych oraz ograniczeniu picia alkoholu, używania narkotyków i dopalaczy. c) Realizacja programu „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”- Szkoła Podstawowa w Kulejach, 23 uczniów Celem programu jest rozwijanie u uczniów umiejętności społecznych i emocjonalnych, radzenia sobie ze stresem i trudnościami, rozwijanie umiejętności współpracy w grupie, kształtowanie postaw optymizmu, empatii, wytrwałości i

		wiary w siebie, budowanie poczucia własnej wartości i prawidłowej samooceny. Zadbanie o powyższe obszary wpłynie na przeciwdziałanie agresji i będzie wzmacniać konstruktywne sposoby rozwiązywania konfliktów.
--	--	---

2. Obszar: Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Działania podejmowane przez podmioty zaangażowane w realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019 – 2023 mają kluczowe znaczenie w walce ze zjawiskiem przemocy w rodzinie. Interdyscyplinarna współpraca oraz zaangażowanie wszystkich podmiotów odpowiedzialnych za realizację Programu powoduje zwiększoną odpowiedzialność i gwarantuje skuteczność podejmowanych działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zmiana świadomości społecznej, a w dalszej kolejności brak przyzwolenia na przemoc w rodzinie to kolejny efekt podejmowanych wysiłków przez specjalistów powołanych do pracy związanej z profilaktyką i edukacją na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Realizacja:

1) Podejmowanie przez Zespół Interdyscyplinarny działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”

Zespół Interdyscyplinarny we Wręczycy Wielkiej funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy (Dz. U. 2021 poz. 1249 z późn. zm.). Szczegółowe warunki jego funkcjonowania oraz powoływanie i odwoływanie członków zostało zawarte w Uchwale Nr VI/63/11 Rady Gminy Wręczyca Wielka z dnia 29 marca 2011r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego we Wręczycy Wielkiej oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wręczycy Wielkiej.

Skład Zespołu Interdyscyplinarnego funkcjonującego na dzień 31.12.2022 r. został powołany Zarządzeniem Nr 6/2020 Wójta Gminy Wręczyca Wielka z dnia 16 stycznia 2020 roku w sprawie powołania składu Zespołu Interdyscyplinarnego we Wręczycy Wielkiej ostatnio zmienionego Zarządzeniem Nr 40/2022 Wójta Gminy Wręczyca Wielka z dnia 24 marca 2022 roku w sprawie zmiany Zarządzenia Nr 6/2020 Wójta Gminy Wręczyca Wielka z dnia 16 stycznia 2020 roku w sprawie powołania składu Zespołu Interdyscyplinarnego we Wręczycy Wielkiej.

Na dzień 31.12.2022 r. Zespół Interdyscyplinarny we Wręczycy Wielkiej liczył 13 osób. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodził, zgodnie z art. 9a ust. 3 i 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przedstawiciele takich jednostek jak: Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wręczycy Wielkiej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Wręczycy Wielkiej, Komisariatu Policji we Wręczycy Wielkiej, Zespołu Obsługi Placówek Oświatowych we Wręczycy Wielkiej, Zespołu Opieki Zdrowotnej w Kłobucku, Stowarzyszenia "Szkoła Węglowice" oraz Sądu Rejonowego w Częstochowie. Wszystkie osoby wchodzące w skład Zespołu Interdyscyplinarnego posiadają kwalifikacje i doświadczenie zawodowe predysponujące je do wykonywania czynności z obszaru zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. W ramach wykonywanych obowiązków służbowych zajmują się problemem przemocy i posiadają umiejętności niezbędne do podejmowania działań pomocowych.

Wszyscy członkowie Zespołu oraz osoby wchodzące w skład grup roboczych posiadają upoważnienia do przetwarzania danych osobowych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz przed podjęciem prac w ramach Zespołu lub grup roboczych podpisali oświadczenia o ochronie danych osobowych zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w okresie od 01.01.2022r. do 31.12.2022r.

Zespół Interdyscyplinarny we Wręczycy Wielkiej realizuje zadania określone w art. 9b ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w tym zadania określone w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Wręczyca Wielka na lata 2019 – 2023.

Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego w okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r.

W roku 2022 r. odbyło się 5 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego we Wręczycy Wielkiej w terminach: 19.01.2022 r., 12.04.2022 r., 27.06.2022r., 21.07.2022 r. oraz 17.10.2022 r. zorganizowanych w siedzibie Urzędu Gminy Wręczyca Wielka.

Przedmiotem posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego było integrowanie i koordynowanie działań poszczególnych przedstawicieli podmiotów powoływanych do Zespołu oraz do grup roboczych w szczególności poprzez ocenę efektywności zadań prowadzonych w ramach procedury „Niebieskiej Karty” w indywidualnych przypadkach oraz rozpowszechnianie informacji o możliwościach uzyskiwania pomocy, poradnictwa i wsparcia w sytuacjach dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie.

Podczas posiedzeń analizowano działania grup roboczych, jak również proponowano kierunki dla działań poszczególnych grup roboczych, powołanych dla indywidualnych rodzin.

Zespół współuczestniczył także w podejmowaniu decyzji dotyczących zasadności kontynuowania realizowanej procedury, bądź też jej zakończenia.

Nadmienić należy, iż członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego poza posiedzeniami pozostawali ze sobą w stałym kontakcie telefonicznym lub mailowym, w sprawach dotyczących rodzin w których wszczęta została Procedura Niebieskiej Karty i rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy. Członkom Zespołu były przekazywane ulotki i broszury informacyjne dot. obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie, przeciwdziałania uzależnieniom i otrzymywaniem pomocy w sytuacjach kryzysowych. Aktualizowano informacje na temat instytucji i punktów pomocowych oraz telefonów zaufania i infolinii, gdzie można uzyskać pomoc i wsparcie.

Do udziału w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego zapraszani byli stali członkowie zespołu. Natomiast osoby, odnośnie których istnieje podejrzenie, iż są dotknięte przemocą w rodzinie, a także osoby, odnośnie których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc wobec członków rodziny, zapraszane były na spotkania grup roboczych.

Dane dotyczące realizacji procedury „Niebieska Karta”

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego we Wręczycy Wielkiej wpłynęło 46 formularzy Niebieskiej Karty A, w tym:

- 26 formularzy Niebieskiej Karty A wypełnionych było przez funkcjonariuszy Policji,
- 20 formularzy Niebieskiej Karty A wypełnione było przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022r. pomocą w ramach procedury Niebieskiej Karty było objętych 52 rodzin, w tym:

- wobec 17 rodzin kontynuowano działania w ramach procedury z poprzednich lat,
- 35 rodzin objętych zostało działaniem grup roboczych od 1 stycznia 2022 r.

Z formularzy Niebieskiej Karty cz. A, które wpłynęły do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego we Wręczy Wielkiej w powyższym okresie:

- 37 formularzy Niebieskiej Karty wszczyła procedurę Niebieskiej Karty w danej rodzinie,
- 9 formularzy dokumentowało nowe zdarzenie w trakcie trwania procedury

Tabela nr 1. Liczba formularzy Niebieskiej Karty A wypełnionych w okresie styczeń – grudzień 2022r. z podziałem na wszczynające procedurę i dokumentujące nowe zdarzenie.

	Liczba formularzy NK wszczynających procedurę w okresie styczeń – wrzesień 2022 r.:	Liczba formularzy NK dokumentujących nowe zdarzenie w okresie styczeń – wrzesień 2022 r.:	RAZEM
W rodzinach, które objęte były procedurą NK od 2021r. i wcześniej	----	2	2
W rodzinach objętych procedurą NK od 2022 r.	37	7	44
RAZEM	37	9	46

Dane ZI, opracowanie własne

W 52 rodzinach objętych procedurą Niebieskiej Karty, grupy robocze prowadziły 53 procedury. W jednej rodzinie po zakończeniu procedury, wystąpiły nowe okoliczności uzasadniające ponowne wszczęcie procedury.

Tabela nr 2. Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty w 2022 r. i liczba prowadzonych procedur.

Ilość rodzin, w których została wszczęta procedura NK w 2021 r. lub wcześniej i kontynuowana była w 2022 r.	Ilość nowych rodzin, które zostały objęte procedurą NK w 2022 r.	Łącznie rodziny objęte działaniami w ramach procedury NK w 2022 r.	Ilość prowadzonych procedur w stosunku do 52 rodzin objętych działaniami w ramach procedury NK w 2022 r.	Ilość zakończonych procedur NK w 2022 r.	Ilość procedur kontynuowanych na dzień 01.01.2023 r.
17	35	52	53	31	22

Dane ZI, opracowanie własne

W rodzinach, w których prowadzona była procedura Niebieskiej Karty w okresie styczeń – grudzień 2022 r. jest łącznie 179 osób. Wśród tych osób jest 52 niepełnoletnich dzieci.

Tabela nr 3. Ilość osób w rodzinach objętych procedurą Niebieskiej Karty w okresie styczeń – grudzień 2022 r.

Ilość rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty w okresie styczeń – grudzień 2022 r.			Ilość osób w tych rodzinach	Ilość osób dorosłych w tych rodzinach	Ilość dzieci w tych rodzinach
52			179	127	52
w tym: 1)	Rodziny, w których wychowują się niepełnoletnie dzieci	26	113	61	52
2)	Rodziny, w których nie wychowują się niepełnoletnie dzieci	26	66	66	0

Dane ZI, opracowanie własne

Struktura rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty okresie styczeń – grudzień 2022 r. wyglądała następująco:

Kobiety – 63 w tym:

- 8 w wieku poprodukcyjnym,
- 2 z orzeczoną niepełnosprawnością

Mężczyźni – 64 w tym:

- 4 w wieku poprodukcyjnym,
- 5 z orzeczoną niepełnosprawnością

Dzieci – 52 w tym:

- 26 dziewczynek, 26 chłopców
- 3 z orzeczoną niepełnosprawnością.

Z danych zawartych w formularzach Niebieskiej Karty cz. A wynika, iż osobami wobec których istnieje podejrzenie, że doświadczają przemocy są:

- w 28 przypadkach żony (w tym 1 była żona),
- w 4 przypadku konkubiny,
- w 11 przypadkach matki,
- w 2 przypadkach ojców,
- w 3 przypadkach niepełnoletnie córki, w 1 przypadku niepełnoletni syn – łącznie 4 niepełnoletnich
- w 3 przypadkach pełnoletnia córka,
- 2 przypadki -inne osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Działalność Grup Roboczych w okresie od 01.01.2022r. do 31.12.2022 r.

Pracą w rodzinach dotkniętych problemem przemocy zajmują się bezpośrednio grupy robocze. Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Zespołu grupy robocze powołuje Przewodniczący lub osoba upoważniona przez Przewodniczącego. Skład grupy roboczej ustalany jest zgodnie z potrzebami rodziny i przy uwzględnieniu jej struktury. Do składu grupy roboczej mogą wchodzić: przedstawiciele ośrodka pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia oraz kuratorzy sądowi.

W 2022r. powołanych zostało 36 nowych grup roboczych do pracy w rodzinach, w których wszczęta był procedura Niebieskiej Karty w 2022 r.

Z pozostałymi rodzinami pracowały grupy robocze powołane w latach poprzednich - 17 grup roboczych.

Razem w 2022 r. funkcjonowało 53 grup roboczych (tyle, ile było prowadzonych procedur Niebieskiej Karty).

Funkcjonujące grupy robocze w okresie styczeń – grudzień 2022 r. odbyły 108 posiedzeń, na których przeprowadzane były rozmowy z członkami rodzin uwikłanych w problem przemocy oraz analizowane były sprawy tych rodzin.

Posiedzenia grup roboczych odbywały się w siedzibie Urzędu Gminy.

Na posiedzeniach grup roboczych w okresie styczeń – grudzień 2022 r. :

- skutecznie przeprowadzono rozmowy z **14 osobami**, wobec których istnieje przypuszczenie, że doświadczają przemocy w rodzinie, w tym wypełniono 14 formularzy Niebieskiej Karty cz. C (tj. załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” - formularz Niebieskiej Karty C, który stanowi opis rodziny oraz plan pomocy rodzinie realizowany przez członków grupy roboczej),
- skutecznie przeprowadzono rozmowy z **18 osobami**, wobec których istnieje przypuszczenie, że stosują przemoc w rodzinie, w tym wypełniono 16 formularzy Niebieskiej Karty cz. D (tj. załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” – arkusz oceny sytuacji przez osobę stosującą przemoc w rodzinie)
- liczba posiedzeń grup, na które nie zgłosiły się:
 - osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie – **20**,
 - osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie – **25**.

Liczba posiedzeń bez udziału przedstawiciela rodziny:

- służących wymianie informacji o rodzinach, zweryfikowaniu podejmowanych działań lub służących podjęciu decyzji o zakończeniu prowadzenia działań w ramach procedury Niebieska Karta – **31**.

Z osobami potrzebującymi wsparcia, jak i z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy nawiązywany był kontakt telefoniczny oraz osobisty w miejscu zamieszkania rodziny w ramach własnych kompetencji zawodowych.

Podjęmowane działania przez grupy robocze w zakresie pomocy dla osób, wobec których istnieje podejrzenie o doświadczaniu przemocy w rodzinie lub ofiar przemocy domowej w 2022 r.

- zdiagnozowanie sytuacji rodziny i rozpoznanie potrzeb,
- odwiedziny w miejscu zamieszkania lub utrzymywanie kontaktu telefonicznego co najmniej raz w miesiącu oraz dokumentowanie tych faktów,
- udzielanie pomocy w formie poradnictwa, wskazywanie na możliwości rozwiązań trudnych sytuacji,
- udzielanie wsparcia i świadczenie innej pomocy dostosowanej do potrzeb danej rodziny, m.in. pomocy finansowej, pracy socjalnej, pomocy żywnościowej,
- informowanie o przysługujących prawach z obszaru ochrony ofiar przemocy w rodzinie i motywowanie do składania zawiadomień o przestępstwie znęcania się i utrzymywania zeznań,
- informowanie o możliwości uzyskania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie, co stanowi dowód w sprawach karnych o przestępstwa przeciwko rodzinie,
- informowanie o możliwości ubiegania się o sądowy nakaz opuszczenia lokalu mieszkalnego lub zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia na mocy art. 11 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy oraz możliwości zarządzenia eksmisji z powództwa cywilnego,
- informowano o możliwości skorzystania z bezpłatnej pomocy specjalistów w Punkcie Konsultacyjnym ds. Uzależnień oraz Przemocy w Rodzinie we Wręczycu Wielkiej tj. psychologa dziecięcego, terapeuty ds. uzależnień, psychoterapeuty,
- motywowanie do uczestnictwa w spotkaniach grupy wsparcia,
- informowanie o możliwości skorzystania z porad prawnych w Nieodpłatnym Punkcie Pomocy Prawnej w GOK we Wręczycu Wielkiej,

- kierowanie do Punktu Interwencji Kryzysowej w Kłobucku oraz Filii Ośrodka Pomocy dla Osób Pokrzywdzonych Przestępstwem w Kłobucku a także do Stowarzyszenia ETOH w Częstochowie,
- edukowanie w temacie uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia, wskazywanie na możliwości korzystania z placówek pomagającym osobom współuzależnionym,
- rozpowszechnianie numeru infolinii Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie "Niebieska Linia", innych telefonów interwencyjnych,
- rozpowszechnianie informacji o stronach internetowych np. „Niebieska Linia”.

Inne działania Zespołu Interdyscyplinarnego i członków grup roboczych podejmowane wobec rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty:

W okresie I-XII 2022 r. Zespół Interdyscyplinarny wystosował do Sądu Rodzinnego i Nieletnich w Częstochowie 4 wnioski o wgląd w sytuację dzieci wychowywanych w rodzinie, w której funkcjonuje procedura Niebieskiej Karty. Wnioski dotyczyły 4 rodzin oraz 11 niepełnoletnich.

Zakończenie procedury Niebieskiej Karty

W okresie od 1.01.2022 r. do 31.12.2022 r. zakończono 31 procedur Niebieskiej Karty, zgodnie z trybami wskazanymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie procedury Niebieskiej Karty tj. ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz zrealizowanie indywidualnego planu pomocy lub rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

Tabela nr 4. Powody zakończenia działań w ramach procedury Niebieskiej Karty w okresie styczeń – grudzień 2022 r.:

Powód zakończenia	Ilość zakończeń
Na podstawie § 18 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13.09.2011r. - ustanie przemocy w rodzinie lub zrealizowanie indywidualnego planu działania	21
Na podstawie § 18 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13.09.2011r. - brak zasadności podejmowania działań w ramach procedury "Niebieska Karta"	10
Razem	31

Dane ZI, Opracowanie własne

Na dzień 01.01.2023r. kontynuowanych było 22 procedur Niebieskiej Karty.

(53 procedur – 31 zakończeń = 22 procedury).

Działania pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wręczycy Wielkiej związanych z procedurą Niebieskiej Karty:

W związku z wszczęciem procedury Niebieska Karta - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wręczycy Wielkiej złożył 19 zawiadomień do organów ścigania tj. do Komisariatu Policji we Wręczycy Wielkiej i Prokuratury (w dwóch rodzinach dwukrotnie), o możliwości popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie.

Ponadto Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wręczycy Wielkiej również wystosował do Sądu Rodzinnego i Nieletnich w Częstochowie 1 wniosek o wgląd w sytuację dziecka wychowywanego w rodzinie w której funkcjonowała procedura Niebieskiej Karty.

Rodziny, w których funkcjonowała procedura Niebieskiej Karty oraz występowały inne problemy takie jak: bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, wielodzietność itp., zostały objęte pomocą tut. GOPS w formie:

- pracy socjalnej mającej na celu poprawę sytuacji rodzinnej – 51 rodzin,
- pomocy finansowej (zasiłki celowe, okresowe) – 5 rodzin
- udzielanie wsparcia przez asystenta rodziny – 2 rodziny.

Wydatki związane z działalnością Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych

W 2022 r. Ośrodek Pomocy Społecznej wydatkował łączną kwotę 2745,80 zł. na realizację zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

960,74 zł przeznaczono na obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego m.in. opłaty pocztowe, zakup materiałów biurowych,

1785,06 zł przeznaczono na szkolenia osób podejmujących działania w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

2) Upowszechnianie informacji i edukacja w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych na bieżąco współuczestniczyli w realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wręczyca Wielka na lata 2019 – 2023, w tym m.in:

- informowano na bieżąco zainteresowane osoby o możliwościach uzyskania pomocy w przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie bądź zagrożenia jej wystąpieniem;
- rozpowszechniano informację o działalności Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień oraz Przemocy w Rodzinie, o bezpłatnych telefonach zaufania, w tym Niebieskiej Linii, poprzez osobiste spotkania oraz strony internetowe GOPS oraz Urzędu Gminy Wręczyca Wielka
- dystrybuowano materiały z Instytutu Psychologii Zdrowia oraz broszury z wydawnictwa Remedium; Materiały przekazywano placówkom oświatowym, służbie zdrowia, policji oraz wykładane były według potrzeb i możliwości dla petentów w budynku Urzędu Gminy Wręczyca Wielka.

3) Prowadzenie grupy wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie i osób w sytuacjach kryzysowych, realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie

Osoby doświadczające różnych form krzywdzenia zazwyczaj zwracają się o pomoc w stanie ostrego kryzysu, wtedy gdy przemoc ta zagraża ich zdrowiu i życiu. Osoby, które są krzywdzone, odczuwają silny lęk przed sprawcą. Obawiają się, że szukając pomocy, mogą pogorszyć jedynie sytuację, w której się znalazły. Szczególnie ważną rolę w procesie pomocy odgrywa wsparcie, którego osoby doznające przemocy w rodzinie potrzebują. Jego uzyskaniu służą programy terapeutyczne i grupy wsparcia. Nawet niewielka, ale adekwatna pomoc udzielona w odpowiednim momencie może być bardziej pomocna, niż wszechstronna pomoc dostarczona w późniejszym czasie.

W 2022 roku przy Punkcie Konsultacyjnym ds. Uzależnień oraz Przemocy w Rodzinie we Wręczy-
cy Wielkiej funkcjonowała grupa wsparcia, w której udział wzięło 6 osób.

Głównym celem grupy wsparcia było podejmowanie działań w kierunku zatrzymania i przeciwdziałania przykrym konsekwencjom przemocy w rodzinie poprzez np: zwiększanie świadomości przysługujących praw, umacnianie poczucia własnej wartości, pogłębianie wglądu w trudne sytuacje, rozwijanie umiejętności interpersonalnych, odnajdywanie poczucia wsparcia wśród osób doświadczających podobnych trudności. Udział w spotkaniach przyczynił się do poprawy funkcjonowania uczestniczek w środowisku zamieszkania, ich wzmocnienia, ukierunkowania w działaniach i zrozumienia problemu.

4) Monitorowanie sytuacji rodziny dotkniętej przemocą

Zbieranie i uaktualnianie informacji na temat skali zjawiska przemocy w rodzinie odbywa się na bieżąco w ramach rejestrów wewnętrznych prowadzonych przez instytucje świadczące pomoc ofiarom przemocy w rodzinie.

W związku z wszczęciem procedury Niebieska Karta - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wręczycu Wielkiej złożył 19 zawiadomień do organów ścigania o możliwości popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie, w tym w dwóch rodzinach dwukrotnie.

Zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W 2022 r. zostało odebrane z rodziny jedno dziecko przez pracownika socjalnego podczas wypełniania obowiązków służbowych na podstawie art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i przekazane pod opiekę najbliższej osobie zamieszkującej oddzielnie tj. dziadkowi.

3. Obszar: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie

W roku 2022 r. Policja, przy wszczęciu procedury Niebieskiej Karty, zastosowała w stosunku do 5 osób nakaz opuszczenia lokalu i zakaz zbliżania się do najbliższego otoczenia mieszkania. Takie uprawnienie w postaci możliwości wydania wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia – na okres 14 dni, dają Policji przepisy ustawy z dnia 30 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 956) .

Oddziaływania członków grup roboczych wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy lub sprawców przemocy domowej:

- rozszerzenie diagnozy rodziny i sytuacji poprzez poznanie perspektywy osoby podejrzanej o stosowanie przemocy,
- przeprowadzanie rozmów motywujących do zmiany zachowań,
- informowanie o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą,
- przeprowadzanie rozmów informujących o konieczności zachowywania się zgodnego z prawem oraz konsekwencjach interwencyjnych i karnych w przypadku nie stosowania się do pouczeń, w tym m.in.: informowanie o możliwości wydania przez dzielnicowego w trybie interwencyjnym nakazu opuszczenia mieszkania lub zakazu zbliżania się do jego najbliższego otoczenia, wydania postanowienia zabezpieczającego o zatrzymaniu oraz sankcje karne tj. pozbawienie wolności, nakaz eksmisji itp.,
- informowanie o możliwości skorzystania z bezpłatnej pomocy specjalistów w Punkcie Konsultacyjnym ds. Uzależnień oraz Przemocy w Rodzinie we Wręczycu Wielkiej tj. psychologa dziecięcego, terapeuty ds. uzależnień, psychoterapeuty,
- udzielanie stosownej pomocy i wsparcia,
- monitorowanie wywiązywania się z podjętych już zobowiązań,
- podejmowanie współpracy z kuratorami sądowymi,

- przeprowadzanie rozmów motywujących do zaprzestania spożywania alkoholu i do podjęcia leczenia odwykowego lub terapii, udzielano informacji o procedurze zobowiązania sądowego do leczenia odwykowego,
- przekazywanie informacji o placówkach prowadzących terapię lub leczenie, udzielanie pomocy w umawianiu terminów w placówkach leczenia uzależnień,
- informowanie oraz proponowanie możliwości uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym, organizowanym przez powiat.

W 40 rodzinach tj. 76,92 % (w stos. do 52 rodzin) objętych procedurą Niebieskiej Karty w okresie styczeń – grudzień 2022 r. występował problem alkoholowy lub istniało podejrzenie o występowaniu takiego problemu.

Zespół Interdyscyplinarny w 2022 r. do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Wręczycy Wielkiej skierował 14 osób, wobec których istniało podejrzenie, iż stosują przemoc w rodzinie.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, iż wobec 11 osób, wobec których istnieje przypuszczenie, iż stosują przemoc w rodzinie, zostało wydane Postanowienie Sądu Rejonowego w Częstochowie o obowiązku podjęcia leczenia odwykowego. Sprawy 8 osób są w toku rozpoznawania przez Sąd, natomiast sprawy 19 osób są rozpatrywane w Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Wręczycy Wielkiej.

4. Obszar: Podnoszenie kompetencji przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Realizacja:

Organizowanie i zlecanie realizacji szkoleń związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

- w ramach środków własnych gminy zorganizowano szkolenie wewnętrzne w zakresie podniesienia kompetencji związanej z udzielaniem wsparcia i podejmowaniem interwencji w stosunku do rodzin z problemem przemocy, które odbyło się w Urzędzie Gminy Wręczyca Wielka. W szkoleniu udział wzięło łącznie 26 osób, w tym: 9 pracowników socjalnych, 2 asystentów rodziny, 2 inne osoby zatrudnione w OPS, 13 pracowników oświaty,
- 1 pracownik socjalny wziął udział w 3 dniowym szkoleniu p.t. „Procedura NK – zagadnienia praktyczne” organizowanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego w Katowicach,
- 1 pracownik socjalny wziął udział w 3 dniowym szkoleniu p.t. „Dziecko jako ofiara przemocy w rodzinie – sytuacja psychologiczna, kontakt, procedura Niebieskiej Karty” organizowanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego w Katowicach
- 1 pracownik socjalny wziął udział w szkoleniu on – line pt. „Działanie grup roboczych” organizowane przez zewnętrzną firmę szkoleniową,
- 1 pracownik socjalny wziął udział w szkoleniu on – line pt. „Przemoc wobec dziecka -wrażliwość na sygnały świadczące o nadużyciu ” organizowane przez zewnętrzną firmę szkoleniową,
- 2 pracowników OPS oraz 2 pracowników oświaty wzięło udział w Konferencji pt. Dziecko w Centrum – tworzenie lokalnych systemów ochrony dzieci przed krzywdzeniem organizowanej przez Stowarzyszenie Moc Wsparcia.

Ponadto jeden pracownik socjalny w 2022 r. ukończył Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – kurs podstawowy, realizowanym przez Stowarzyszenie Moc Wsparcia na zlecenie Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, oraz jeden pracownik socjalny otrzymał Certyfikat Specjalisty w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w wyniku zdanego egzaminu w Krajowym Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Warszawie.

5. Zestawienie wydatków na realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla gminy Wręczyca Wielka na lata 2019 – 2023 za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r.

Dział 852 – Pomoc społeczna

Rozdział – 85205

Plan: 17.600,00 zł

Wykonanie: 10.410,00 zł

Paragraf	Plan	Wykonanie	Pozostało
4300	15.200,00	10.410,00	4.790,00
4210	2.400,00	0	2.400,00

Na realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla gminy Wręczyca Wielka na lata 2019 – 2023; w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. wydatkowano kwotę w wysokości 10.410,00 zł, w tym:

- prowadzenie grup wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie oraz osób zagrożonych przemocą w rodzinie oraz konsultacje indywidualne – suma z faktur 8.160,00 zł. W grupie wsparcia uczestniczyło 6 osób.
- szkolenie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego, grup roboczych oraz osób podejmujących działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie za kwotę 2.250,00 zł. W szkoleniu udział wzięło 26 osób.

DYREKTOR
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Wręczyca Wielkiej
mgr Monika Mańczyk